

СВІТОВИЙ ДОСВІД УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ОПОДАТКУВАННЯ КАПІТАЛУ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

Визначаються основні напрями комплексного удосконалення механізму оподаткування капіталу в податковій системі України з урахуванням процесів глобалізації та міжнародної податкової конкуренції. Питання, що розглядаються в цій статті, охоплюють пропозиції щодо удосконалення механізму оподаткування капіталу за рахунок оптимізації оподаткування прибутку підприємств; доходів фізичних осіб, зокрема доходів з капіталу; майна та його приросту; дивідендів, процентів та роялті.

Ключові слова: оподаткування капіталу, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, майнові податки, оподаткування дивідендів, процентів та роялті

Определяются основные направления комплексного усовершенствования механизма налогообложения капитала в налоговой системе Украины с учетом процессов глобализации и международной налоговой конкуренции. Вопросы, рассматриваемые в данной статье, включают предложения по усовершенствованию механизма налогообложения капитала за счет оптимизации налогообложения прибыли предприятий; доходов физических лиц, в частности доходов с капитала; имущества и его прироста; дивидендов, процентов и роялти.

Ключевые слова: налогообложение капитала, налог на прибыль предприятий, налог на доходы физических лиц, имущественные налоги, налогообложение дивидендов, процентов и роялти

The present article defines main areas of comprehensive improvement of capital taxation mechanism in the tax system of Ukraine considering globalization and international tax competition. Issues considered in this article include recommendations as for improvement of capital taxation mechanism by means of optimization of taxation of corporate income; personal income, including capital income; property and property gains; dividends, interest and royalty.

Key words: capital taxation, corporate income tax, personal income tax, property taxes, taxation of dividends, interest and royalty

Постановка проблеми. Глобалізація, посилення мобільності капіталу та міжнародна податкова конкуренція – це далеко не всі фактори, що підривають можливості країн світу здійснювати ефективно оподаткування капіталу.

Вплив сукупності таких факторів неминуче веде до зниження податкових надходжень держави та відповідно до зниження державних видатків за умови відсутності своєчасного регування податкової системи на зміни світової кон'юнктури.

Саме тому ми розглянемо основні напрями комплексного удосконалення механізму оподаткування капіталу в податковій системі України з врахуванням процесів глобалізації та міжнародної податкової конкуренції задля підвищення ефективності та модернізації національної податкової системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В основному дослідження та публікації вітчизняних та іноземних вчених розглядають оподаткування капіталу або в загальних рисах, або навпаки занадто сфокусовано на оподаткуванні певного виду капіталу, серед таких вчених Ф. Ярошенко, П. Мельник, І. Педь, Р. Боліла, А. Дубоносова, Дж. Хасслера, А. Адам, Дж. Баррозо, А. Целіккая, С. Комбс, Л. Хаднум, С. Герберт, Б. Міллер, А. Ніколас та інші.

Між тим, на нашу думку, необхідно змінювати систему оподаткування капіталу не за рахунок впровадження окремих пропозицій, а комплексно та системно, оскільки капітал може легко змінювати свою форму, що, в свою чергу, зводить нанівець будь-які несистемні спроби вдосконалення механізму його оподаткування.

Мета статті. Розробка комплексної системи рекомендацій, направлених на удосконалення механізму оподаткування капіталу в податковій системі України, за рахунок оптимізації оподаткування прибутку підприємств; доходів фізичних осіб, зокрема доходів з капіталу; майна та його приросту; дивідендів, процентів та роялті.

Виклад основного матеріалу. Задля розробки комплексної системи рекомендацій, направлених на удосконалення механізму оподаткування капіталу в податковій системі України, здійсимо критичний аналіз відповідних механізмів, існуючих в Німеччині, Канаді, Японії, Бразилії, Новій Зеландії та Південній Африці.

Нижче більш детально зупинимось на основних складових механізму оподаткування капіталу, що відображені на рисунку 1, та на відповідних рекомендаціях.

Рис. 1. Механізм оподаткування капіталу.

Оподаткування прибутку підприємств. Проаналізувавши міжнародний досвід оподаткування прибутку підприємств, виокремимо ключові напрями удосконалення такого механізму, серед яких: визначення оподатковуваного доходу, оподаткування приросту капіталу, можливість використання збитків при розрахунку оподатковуваного прибутку, ставки оподаткування, наявність та ставки додаткового прибуткового податку, а також наявність та умови податкових стимулів [1, 7, 12, 19].

Розмір доходу, що підлягає оподаткуванню, в Україні визначається шляхом віднімання від валового доходу витрат, що підлягають відрахуванню з такого доходу, а також амортизаційних відрахувань.

На даний момент у питанні визначення оподатковуваного доходу Україна солідарна з Німеччиною, Канадою, Південною Африкою, Японією та Новою Зеландією. Проте ми вважаємо, що для України актуальним є досвід Бразилії, особливо в розрізі використання методу “*Lucro presumido*”, що базується на оціночному чи умовному оподатковуваному доході.

На нашу думку, використання згаданого методу дозволить провадити ефективну боротьбу з підприємствами, що ухиляються від сплати податків на прибуток підприємств, оскільки маючи таке поняття як оціночний чи умовний дохід в структурі податкової системи створить передумову для розрахунку доходу, максимально наближеного до реального.

В даний час українське законодавство трактує доходи від приросту капіталу як звичайні доходи з відповідним оподаткуванням за стандартною ставкою податку на прибуток підприємств.

Це доволі поширений підхід і враховуючи суперечливі світові тенденції, пропонуємо нічого не змінювати в даному підході, але розширити його за рахунок використання досвіду Бразилії, яка окремо виділяє оподаткування доходів від приросту капіталу, що отримуються нерезидентами від інвестицій.

В Україні іноземні інвестиції реєструються у Національному Банку України, ми пропонуємо виокремлювати інвестиції, що здійснюються офшорними підприємствами. Відповідно при отриманні цих доходів такими підприємствами застосовувати збільшену ставку оподаткування.

Використання такого підходу дасть змогу зменшити використання офшорних схем ухилення від оподаткування, відмивання коштів, отриманих нелегальним шляхом, а також попередить виведення коштів з України та їх наступне введення в Україну під виглядом іноземних інвестицій.

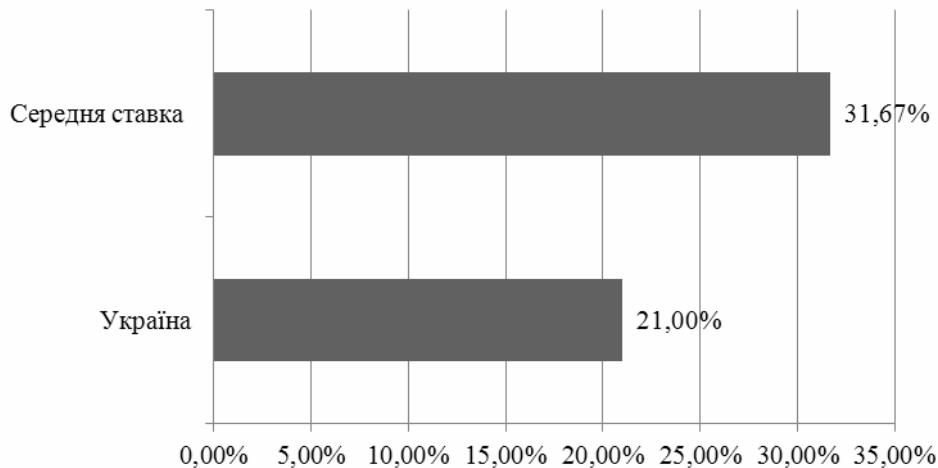
Формально податкові збитки в Україні можна переносити на майбутні періоди без обмежень, проте існує певний ряд обмежень з цього приводу. Перенесення збитків у минулі періоди заборонено.

Згідно з міжнародним досвідом використання збитків при розрахунку оподатковуваного прибутку ми пропонуємо ввести обмеження на розмір доходів, що підлягають взаємозаліку з витратами минулих періодів, тобто ввести або процентне обмеження, або грошовий поріг.

Нині в Україні відбувається поступове зменшення ставки оподаткування податком на прибуток підприємств до 16%. Поточна ставка у розмірі 21% буде діяти до кінця 2012 року.

Говорячи про ставки податку на прибуток, слід зазначити, що на даний час Німеччина, Канада та Бразилія формально мають 15% ставки податку на прибуток, в той час як ефективні ставки в середньому вдвічі більше. Японія, Південна Зеландія та Південна Африка більш чесно підходять до цього питання та мають задекларовані ставки, наближені до ставок реального податкового навантаження.

Навіть поточна ставка податку на прибуток, що діяла до кінця 2012 року, значно менша ніж середня ставка податку у проаналізованих нами країнах (рис. 2) [5, 16].

Рис. 2. Порівняння ставки податку, що застосовується в Україні та в середньому по проаналізованих країнах.

Тому, задля ефективного управління ставкою податку на прибуток, ми пропонуємо ввести поняття ефективної ставки податку на прибуток, що дозволить чітко відстежувати зміни податкового навантаження по країнах світу та відповідно корегувати таке навантаження в Україні. Здійснювати таку корекцію ми вважаємо за доцільне за допомогою використання такого інструменту, як додатковий податок на прибуток, який ми розглянемо нижче.

Україна нині використовує додатковий прибутковий податок у вигляді 20% податку, що стягується з платежів за послуги реклами, які перераховуються за межі України нерезидентам, що надають такі послуги.

Враховуючи міжнародний досвід, ми пропонуємо використовувати інструмент додаткового прибуткового податку задля тимчасового корегування стандартної ставки податку на прибуток відповідно до змін світової кон'юнктури у питанні щодо ставки такого податку.

Таке використання додаткового податку на прибуток дозволить не переглядати ставку податку і не змінювати законодавство в цілому, а здійснювати такі корекції за допомогою окремих тимчасових нормативних актів та відповідних постанов. Такі корегування можна буде проводити оперативно, постійно актуалізуючи ставку податку на прибуток, що в свою чергу підвищить ефективність адміністрування податку та забезпечить отримання оптимальних надходжень до державного бюджету України.

Податкові стимули існують в Україні лише для підприємств, які працюють в галузі енергозбереження за дотриманням певних умов. Окрім таких податкових стимулів в Україні існують лише стимули для малих та середніх підприємств, що передбачають використання спеціальних податкових режимів, таких як сплата єдиного податку.

З огляду на широке використання податкових стимулів у світовій практиці, ми пропонуємо розглянути питання розширення галузей для введення таких стимулів та формування відповідних програм стимулювання.

А одним з перших кроків пропонуємо розширити вузьку галузь енергозберігаючих технологій до високотехнологічної галузі, що дозволить створити передумови для технологічного оновлення країни.

Оподаткування доходів фізичних осіб. Серед основних напрямів реформування механізму оподаткування доходів фізичних осіб, які були нами розроблені в процесі аналізу міжнародного досвіду та його порівняння з українськими реаліями, можемо виділити наступні: резидентний статус, визначення оподаткованого доходу, ставки оподаткування, оподаткування доходів фізичних осіб з капіталу та податок на придбання капіталу, а також відрядження на соціальне забезпечення [10, 17, 19].

У питанні визначення резидентного статусу Україна має такий підхід – фізична особа вважається тоді податковим резидентом, якщо вона має постійне місце проживання в Україні.

В цілому український підхід відповідає міжнародній практиці визначення резидентного статусу, але, на наш погляд, доцільним було б застосувати досвід Японії та Нової Зеландії щодо цього питання.

За аналогією з досвідом цих країн, ми пропонуємо розширити варіанти резидентного статусу та поруч з категоріями резидент та нерезидент, ввести додаткову категорію транзитивного резидента. Ця категорія має включати такі види фізичних осіб:

1. Фізичних осіб, що вперше набувають резидентного статусу, чи українців, які були нерезидентами понад 10 років.

2. Фізичних осіб, які були резидентами України, але позбулись цього статусу шляхом їх визнання резидентами інших країн.

У першому випадку такі фізичні особи матимуть можливість сплачувати податки в Україні до набуття статусу резидента лише з доходів отриманих ними з джерел в Україні.

А у другому випадку бюджет України зможе оподатковувати доходи фізичних осіб з джерел в Україні та які ними отримуються в Україні до того часу, коли вони не набудуть статусу нерезидента.

На нашу думку, введення категорії транзитивного резидента дозволить досягти справедливості при оподаткуванні осіб, що набувають резидентного статусу, та осіб, які позбуваються резидентного статусу.

Згідно з українським законодавством оподатковуваний дохід фізичних осіб включає такі види доходів: трудові доходи; доходи від провадження торгової чи професійної діяльності; доходи від відчуження майна; подарунки та призи; страхові виплати; внески до недержавних пенсійних фондів, що були зроблені від імені платника податків іншою особою чи роботодавцем.

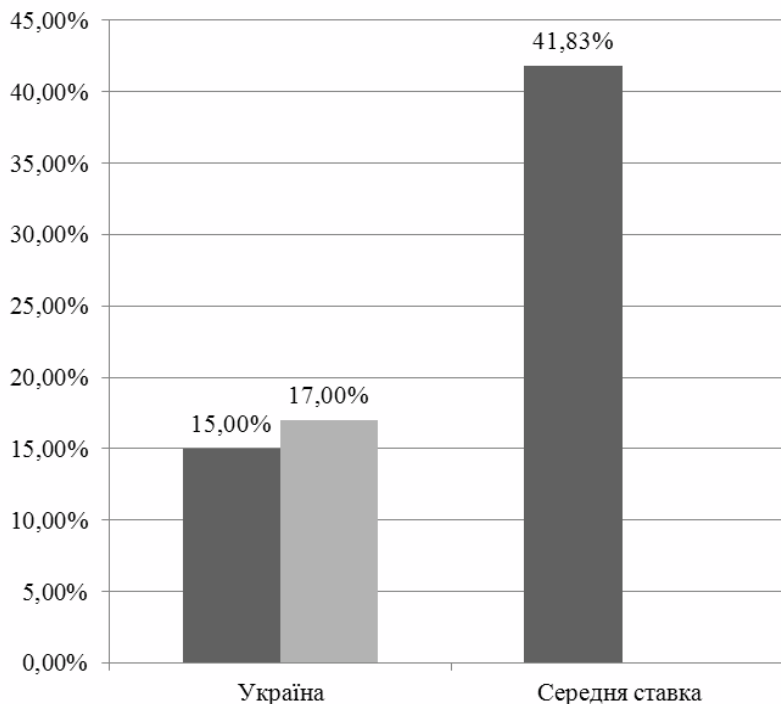
Номенклатура видів доходів, отримуваних фізичними особами майже в кожній країні, має свої особливості. Враховуючи світові глобалізаційні тенденції, пропонуємо привести номенклатуру таких видів у відповідності до видів, що використовуються певними групами країн, співпраця з якими є пріоритетними напрямом для нашої країни.

Відповідно до обраної групи країн слід змінити види доходів в Україні. В цьому питанні задля уникнення непорозумінь одразу слід використовувати найменування видів доходів та відповідних податків не лише українською, а й найбільш поширеними мовами таких груп країн.

В Україні використовується прогресивна система оподаткування доходів фізичних осіб. А оскільки доходи фізичних осіб з капіталу в Україні прирівнюються до звичайних доходів, то ми можемо сказати, що така сама система застосовується і до таких доходів з певними виключеннями.

Основна ставка податку дорівнює 15%, ставка у розмірі 17% застосовується до доходів, що перевищують 10 мінімальних заробітних плат (мінімальна заробітна плата складає 1 102 грн. станом на 21.09.2012 року).

Ставки податку на доходи фізичних осіб, що діють в Україні, значно менші ніж середня ставка, що застосовується в країнах, які були нами проаналізовані (рис. 3) [5, 16].

Рис. 3. Порівняння ставки податку, що застосовується в Україні та в середньому по проаналізованих країнах.

Як видно з рисунку 3, ставки оподаткування в Україні майже вдвічі менше ніж в країнах, які ми аналізуємо. Така різниця викликана тим, що майже всі країни, окрім стандартних ставок, використовують додаткові податки на доходи фізичних осіб, а також оподатковують їх за диференційною системою.

На нашу думку, система, яка використовується в Україні, є більш простою і ефективною, проте, враховуючи великий розрив у ставках, пропонуємо розглянути можливість створення податкового інструменту у вигляді додаткового податку на доходи фізичних осіб за аналогією з нашою пропозицією щодо оподаткування прибутку підприємств.

Доходи фізичних осіб з капіталу оподатковуються так само як звичайні доходи за відповідними ставками (15% та 17% податок на доходи фізичних осіб).

Як вже зазначалось вище, виокремлення доходів фізичних осіб з капіталу дозволить провадити окрему політику оподаткування таких доходів. Серед можливих підходів до такого оподаткування можна додатково до вищезгаданих навести наступні:

- включення в оподатковуваний дохід фізичних осіб лише частини доходів з капіталу;
- використання диференційованих ставок податку для довгострокових та короткострокових доходів з капіталу.

Диференціація оподаткування капіталу в розрізі термінів та процентів участі в такому капіталі дозволить застосовувати окремі ставки для заможних громадян та для тих, хто має незначні капітальні доходи.

В Україні виплати працівникам у вигляді заробітної плати чи схожих компенсаційних виплат, включаючи виплати фізичним особам за цивільно-правовими договорами, підлягають нарахуванню та сплаті єдиного соціального внеску.

Світовий досвід свідчить, що Україна має схожі підходи до відрахувань на соціальне забезпечення. Всі країни, які ми аналізували, мають різні підходи до цього питання.

Проте, принципово відрізняється від всіх інших країн підхід Нової Зеландії і, на нашу думку, він з точки зору фізичних осіб є найбільш актуальним для України.

Введення схожої системи соціального забезпечення в Україні закрило б питання щодо ефективності та доцільності пенсійного забезпечення в Україні в цілому та Пенсійного Фонду зокрема. З огляду на те, що така система демократично дозволяє фізичним особам обирати чи бажають вони використовувати системи соціального та пенсійного забезпечення чи ні, такі фізичні особи будуть персонально нести відповідальність щодо свого забезпечення, не перекладаючи таку відповідальність на країну.

В разі, якщо фізична особа не бажає брати участь, її пенсійне забезпечення стає суто її проблемою, в іншому випадку така фізична особа самостійно обирає розмір відрахувань, а держава, в свою чергу, зобов'язує роботодавця також брати участь в цій системі і додатково сплачує кошти до цієї ж системи по кожному працівнику, доводячи рівень таких надходжень до мінімального, що свого роду є певною гарантією мінімальної пенсії.

Отже, ми пропонуємо розглянути можливість використання такої системи, як альтернативу для одно- та дворівневої системи пенсійного забезпечення в Україні.

Оподаткування майна та його приросту. Якщо говорити про реальне запровадження податків на майно та його приріст з його перетворенням в один з стабільних джерел фінансування як місцевих, так і державного бюджету слід зупинитись на перевагах та недоліках такого оподаткування [2, 6, 11, 19].

Серед основних переваг оподаткування майна є те, що таке оподаткування дійсно може стати надійним джерелом фінансування бюджетних витрат. Цей податок можна використовувати для фінансування послуг, пов'язаних з обслуговуванням майна та розвитку й оновлення інфраструктури. До переваг цього податку відноситься практично повна неможливість його уникнення та розбудова ефективної влади на місцях за рахунок більшої автономії фінансування власних видатків.

Головні недоліки введення реального податку на майно та його приріст в основному поділяються на чотири групи:

1. Податок на майно та його приріст оподатковує нереалізований дохід з капіталу, такий податок стягується незалежно від того, чи використовувалось майно в економічній діяльності.

2. Податок на майно та його приріст сплачується зазвичай раз на рік та складає значну суму, і в разі його використання буде сплачуватись більшістю населення, що може викликати значне соціальне обурення;

3. Використання податку на майно та його приріст вимагатиме проведення щорічних переоцінок вартості майна, що також негативно сприйматиметься громадянами.

4. Завжди будуть виникати спори щодо адекватності проведеної оцінки вартості майна і відповідно розміру нарахованого податку.

Світова практика використання податку на майно та його приріст показує, що це один з найгірших податків з точки зору платників податків, але один з найкращих з точки зору держави. Тому ефективність запровадження податків на майно та його приріст залежить від досягнення певного консенсусу між бажанням держави збирати додаткові податки та готовністю населення сплачувати такі податки.

Враховуючи той факт, що податок на майно дуже широко використовується країнами світу, можемо говорити про те, що при наявності політичної волі до введення такого податку немає жодних технічних чи адміністративних перепон для такого виду оподаткування.

Введення податку на майно потребує політичної волі та суспільного сприйняття. На нашу думку, саме наявність політичної волі є ключовим моментом при використанні податку на майно та його приріст. Використання такого податку охопить майже все населення країни, його неможливо буде ввести приховано. Тому, якщо існують будь-які політичні вагання щодо введення податку на прибуток, в жодному разі таке введення не слід розглядати як один з пріоритетів розвитку податкової системи України.

Оподаткування дивідендів, процентів та роялті. Говорячи про наявну систему оподаткування дивідендів, процентів та роялті, що функціонує в Україні, слід зазначити, що вона є простою та стандартизованою.

В нашій країні дивіденди, проценти, роялті, вартість технічних послуг та навіть переводи між філіями, хоча ПКУ прямо не визначає оподаткування таких переводів, оподатковуються за єдиною ставкою у розмірі 15%.

Світовий досвід свідчить про те, що країни мають більш диференційований підхід до оподаткування таких платежів та частіше за все мають вищі ставки. Все це більш наочно розкриємо нижче, а також розкриємо специфічні особливості податкових систем проаналізованих нами країн, які привернули нашу увагу [3, 13, 15, 19].

За результатами аналізу світового досвіду оподаткування дивідендів, процентів та роялті, можна сказати, що країни не тільки оподатковують їх за вищими ставками, а й збільшують відповідні ставки, переважна більшість таких підвишень відбулась у 2012 році.

Для оптимізації відповідної системи оподаткування ми пропонуємо використати підхід до оподаткування дивідендів, процентів та роялті на диференційованій основі у вигляді використання набору з щонайменше 3 ставок (наприклад, 0%, 15% та 30%).

Використання такого набору ставок дозволить в залежності від економічної ситуації застосовувати різні ставки та збільшувати податкове навантаження відповідно до інтересів України.

Вищенаведені пропозиції та рекомендації щодо оптимізації систем оподаткування дивідендів, процентів та роялті стосуються тактичних та своєрідних мікрозадач оптимізації.

Проте на глобальному рівні оптимізація таких систем має забезпечувати вільне переміщення капіталу та дотримання податкових угод, що підписані Україною з метою уникнення подвійного оподаткування.

На даний момент Україна підписала більш ніж 60 податкових угод про уникнення подвійного оподаткування, але наявна практика ведення бізнесу в Україні свідчить про те, що наявність таких угод не завжди забезпечує зниження податкових ставок та відповідно уникнення.

Навіть якщо відповідними податковими угодами передбачені знижені ставки оподаткування дивідендів, процентів та роялті, а також пов'язаних платежів, або ж такі угоди передбачають функціонування механізму відшкодування сплачених податків, все одно такі механізми ведуть до посилення адміністративного тягаря щодо їх використання.

Більше того, оподаткування дивідендів, процентів та роялті, а також пов'язаних платежів, може викликати появу небажаних проблем у підприємств щодо грошових потоків, якщо будуть задіяні значні суми коштів.

Зважаючи на вищенаведене, задля оптимізації використання податкових угод щодо уникнення подвійного оподаткування як для українських підприємств, так і для зарубіжних, пропонуємо ввести в Україні поняття асоційованого підприємства з відповідним застосуванням ставок за податковими угодами або ж повного звільнення від сплати податків за дивідендами, процентами та роялті.

Одним з головних критеріїв визнання підприємства асоційованим по відношенню до іншого підприємства, ми пропонуємо розглядати рівень участі такого підприємства в іншому підприємстві. Якщо підприємство володіє більш ніж 25% іншого підприємства, то останнє по відношенню до першого вважатиметься асоційованим.

Слід також зазначити, що використання вищезгаданої схеми дозволить Україні створити передумови для вільного переміщення капіталу між країнами, з якими наша країна має підписані відповідні податкові угоди. А це, в свою чергу, посилить позиції України в розрізі інвестиційної привабливості як для зарубіжних, так і для вітчизняних інвесторів.

Висновки та пропозиції. В цілому механізм оподаткування прибутку підприємств, що застосовується в Україні, відповідає світовій практиці, нами були розроблені рекомендації щодо удосконалення такого механізму в частинах які, на нашу думку, не відповідають сучасній світовій практиці, а саме ми пропонуємо реформувати наступні елементи: визначення оподатковуваного доходу, оподаткування дивідендів, отримуваних підприємствами, оподаткування приросту капіталу, можливість використання збитків при розрахунку оподатковуваного прибутку, ставки оподаткування, наявність та ставки додаткового прибуткового податку, а також наявність та умови податкових стимулів.

Розроблена система рекомендацій по удосконаленню механізму оподаткування доходів фізичних осіб з капіталу містить рекомендації щодо: резидентного статусу, визначення оподатковуваного доходу, ставок оподаткування, оподаткування доходів фізичних осіб з капіталу та податку на придбання капіталу, а також системи відрахувань на соціальне забезпечення.

Запровадження податків на майно та його приріст в податковій системі України є перспективним напрямом, оскільки такі податки можуть стати одним з основних та стабільних джерел фінансування як місцевого, так і державного бюджету. Проте слід враховувати, що використання такого податку охопить більшість населення і може викликати значне соціальне обурення. Тому введення розширеного оподаткування майна має відбуватись лише за умови наявності політичної волі та суспільного сприйняття.

Наявна система оподаткування дивідендів, процентів та роялті, що функціонує в Україні, є простою та стандартизованою. Світовий досвід свідчить про те, що країни мають більш диференційований підхід до такого оподаткування та частіше за все мають вищі ставки. Все це знайшло своє відображення в системі рекомендацій з оптимізації системи оподаткування дивідендів, процентів та роялті.

В рамках системи рекомендацій з оптимізації оподаткування дивідендів, процентів та роялті, пропонуємо використовувати поняття асоційованого підприємства, що дозволить створити в Україні необхідні передумови для вільного переміщення капіталу між країнами, з якими наша країна має підписані податкові угоди. А це, в свою чергу, посилить позиції України в розрізі інвестиційної привабливості як для іноземних, так і для вітчизняних інвесторів.

Література

1. Боліла Р. Оподаткування прибутку підприємств / Р. Боліла // Вісник Податкової Служби України. – 2012. – № 25. – 7 с.
2. Дубоносова А.С. Майно як об'єкт оподаткування / А.С. Дубоносова // Форум права. – 2008. – № 3. – С.146–151.
3. Жеревчук Ю.В. Напрями удосконалення оподаткування дивідендів в Україні / Ю.В. Жеревчук // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2009. – № 2. – С.57–62.
4. Педь І.В. Податкова конкуренція: Монографія / І.В. Педь // Експерт-Консалтинг. – К., 2009. – 416 с.
5. Податковий Кодекс України із змінами та доповненнями від 15.08.2012 р. –Режим доступу – <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Заголовок з екрану.
6. A Legislative Guide to Washington State Property Taxes // Senate Ways and Means Committee. – Washington, USA, 2011. – 26 p.
7. Adam A. The effect of globalization on capital taxation: What have we learned after 20 years of empirical studies? / A. Adam, P. Kammas, A. Lagou // MPRA Paper No. 33382. - 2011, - 28 p.
8. Barroso J. Optimal Capital Flow Taxes in Latin America / J. Barroso // Working Paper Series 268, Banco Central do Brasil. – Brazil, 2012. – 40 p.
9. Celikkaya A. Dual income tax: A reform option for personal income tax in Turkey / A. Celikkaya // Business and Economic Horizons. – Turkey, 2010. – 11 p.
10. Choi K. Mirrlees Meets Modigliani-Miller: Optimal Individual/Corporate Taxes and Capital Structure / K. Choi // Washington University in St. Louis. – St. Louis, USA, 2010. – 53 p.
11. Combs S. Property Tax Basics / S. Combs // Texas Comptroller of Public Accounts. – USA, 2012. – Publication No. 96-1425. – 36 p.
12. Corporate Taxation in Turkey // E&Y Country Study. – Turkey, 2012. – 5 p.
13. Hadnum L. Non-Resident & Offshore Tax Planning / L. Hadnum // TAX GUIDE - “Non-Resident and Offshore Tax Planning”. – 2011. - 19 p.
14. Hasslera J. On the Optimal Timing of Capital Taxes / J. Hasslera // Stockholm University, CEPR. – 2007.
15. Herbert S. NL - Japan Tax Treaty: 0% Dividend, Interest and Royalty Rates and Comprehensive Arbitration Clause / S. Herbert // Company Newsletter. – Tokyo, Japan, 2012. – 4 p.
16. International Tax Highlights 2012 (Germany, Canada, Japan, Brazil, New Zealand, South Africa) // Deloitte Global Services Limited. – 2012.
17. Miller B., Mumford K. Personal Income Tax Salience: Evidence from the Child and Dependent Care Credit Expansion / B. Miller // University of California. – USA, 2011. – 32 p.
18. Nicholas A. A Capital Reform: Using capital gains to fuel job creation and economic prosperity in Washington state / A. Nicholas // Policy Brief. – USA, 2011. – 12 p.
19. Taxation trends in the European Union // Statistical books. – Belgium, 2012. – 274 p.